

## FROM THE GALLERY ARCHIVES

As it is women's month, I wanted to highlight a female artist from the NGK canon, one whose subjects aligned with feminist reimaginings. Ophelia, from Shakespeare's *Hamlet*, has long been a symbol of the "beautiful dead girl," her suffering transformed into spectacle, her silence overwritten by male narratives. Her madness, often romanticized, is a response to a world that denies her agency, and her death is framed as an aesthetic tragedy rather than the consequence of suffocating control. Some of Ophelia's most famous renderings are that of her drowned in a stream, surrounded by lush bloom. But in Violeta Xhaferi's 1983 work, in contrast to other manifestations, the character is not frozen in grief or glorified in death—she is alive. She is upright and her demeanor is defiant (although silent). She stands alone, markedly not in proximity to any male characters of the story. The colors are muted, Xhaferi's palate honest to Ophelia's bleak reality. The long ropes at her wrists blur the line between garment and shackle, a subtle but powerful commentary on her entrapment. Lastly, Xhaferi's Ophelia does not meet our gaze. Unlike other versions where she is positioned for the viewers' pleasure, this Ophelia gives a profile—existing not for us, but for herself.

Text by Drita Kabashi, Art Historian

---

## NGA ARKIVAT E GALERISË

Meqenëse është muaji i grave, doja të veçoja një grua artiste nga arkivi i GKK-së, subjektet e së cilës përputheshin me riimagjinimet feministe. Ophelia, nga Hamleti i Shekspirit, ka qenë prej kohësh një simbol i "vajzës së bukur të vdekur", ku vuajtja e saj u shndërrua në spektakël ndërsa heshtja e saj u mbishkrua nga rrëfimet mashkullore. Çmenduria e saj, shpesh e romantizuar, është përgjigje ndaj një bote që mohon autonominë e saj, dhe vdekja e saj është kornizuar si një tragjedi estetike dhe jo si pasojë e kontrollit mbytës. Disa nga interpretimet më të famshme të Ofelisë janë prezantimet saj si e mbytur në një përri, e rrethuar me lule të harlisura. Por në veprën e Violeta Xhaferit të vitit 1983, ndryshe nga manifestimet e tjera, personazhi nuk është e ngrirë në pikëllim ose e glorifikuar në vdekje—ajo është e gjallë. Ajo qëndron drejtë dhe sjellja e saj është sfiduese (edhe pse e heshtur). Ajo qëndron e vetme, jo në afërsi të ndonjë personazhi mashkull të tregimit. Me ngjyrat e zbehta, paleta e Xhaferit është e sinqertë ndaj realitetit të zyrtar të Ofelias. Litarët e gjatë në kyçet e saj mjeçullojnë kufirin midis veshjes dhe prangave, një koment delikat, por i fuqishëm për kurthin e saj. Së fundmi, Ofelia e Xhaferit nuk ndeshet me shikimin tonë. Ndryshe nga versionet e tjera ku pozicionohet për kënaqësinë e shikuesve, kjo Ofelia ka një profil—që ekziston jo për ne, por për veten e saj.

Teksti nga: Drita Kabashi, Historiane e artit